

Biztonsági adatlap
1907/2006/EK, 31. cikk szerint

A nyomtatás kelte 03.08.2018

Version 2

Felülvizsgálat 20.01.2016

1. SZAKASZ: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

- **1.1 Termékazonosító**
- **Kereskedelmi megnevezés:** *GC Fuji Ortho Band Paste Pak Paste B*
- **1.2 Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználásai, illetve ellenjavallt felhasználásai**
További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.
- **Anyag/készítmény használata** *Fogászati segédanyag*
- **1.3 A biztonsági adatlap szállítójának adatai**
- **Gyártó/szállító:**
GC EUROPE N.V.
Interleuvenlaan 33
B-3001 Leuven
Tel. +32/(0)16/74.10.00
Fax +32/(0)16/40.26.84
msds@gc.dental
- **Információt nyújtó terület:** *Regulatory affairs*
- **1.4 Sürgősségi telefonszám:**
Egészségügyi Toxikológia Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)

Veszély esetén használja a +36-80-201-199 ingyenesen hívható telefonszámot.

2. SZAKASZ: A veszély azonosítása

- **2.1 Az anyag vagy keverék osztályozása**
- **Az 1272/2008/EK rendelet szerinti osztályozás**
Mentesülnek a követelmények alól az orvosi eszközként és in vitro diagnosztikai eszközként nyilvántartott termékek.
Eye Dam. 1 H318 Súlyos szemkárosodást okoz.
- **2.2 Címkézési elemek**
- **Az 1272/2008/EK rendelet szerinti címkézés**
Mentesülnek a követelmények alól az orvosi eszközként és in vitro diagnosztikai eszközként nyilvántartott termékek.
A termék a CLP-rendelet (Anyagok és Keverékek Osztályozásáról, Címkézéséről és Csomagolásáról szóló rendelet) szerint osztályozva és címkézve.
- **Veszélyt jelző piktogramok**

GHS05

- **Figyelmeztetés** *Veszély*
- **Veszélyt meghatározó komponensek a címkézéshez:**
Borkősav
- **Figyelmeztető mondatok**
H318 Súlyos szemkárosodást okoz.

(folytatás a 2. oldalon)

HU

Biztonsági adatlap
1907/2006/EK, 31. cikk szerint

A nyomtatás kelte 03.08.2018

Version 2

Felülvizsgálat 20.01.2016

Kereskedelmi megnevezés: GC Fuji Ortho Band Paste Pak Paste B

(folytatás az 1. oldalról)

- **Óvintézkedésre vonatkozó mondatok**
- P280 Szemvédő / arcvédő használata kötelező.
- P305+P351+P338 **SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN:** Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.
- P310 Azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ/orvoshoz.
- **Pótlólagos adatok:**
- A keverék 1,2 százalékban ismeretlen toxicitású összetevő(ke)t tartalmaz.
- 1,2 %-ban a vízi környezetre nézve ismeretlen veszélyű összetevőket tartalmaz.
- **2.3 Egyéb veszélyek**
- **A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei**
- **PBT:** Nem alkalmazható
- **vPvB:** Nem alkalmazható

3. SZAKASZ: Összetétel/összetevőkre vonatkozó információk

· 3.2 Kémiai jellemzés: Keverékek

· Leírás:

Kizárólag az 1907/2006 második rendeletében felsorolt anyagokat szükséges megemlíteni. Az egyéb anyagokról, melyek jelen lehetnek, külön kérésre kapható tájékoztatás.

· Veszélyes alkotórészek:

CAS: 87-69-4	Borkősav	Eye Dam. 1, H318	5-<10%
EINECS: 201-766-0			

· **További információk:** A megadott veszélyességi utalások szövege a 16. fejezetben található.

4. SZAKASZ: Elsősegély-nyújtási intézkedések

· 4.1 Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

· Általános információk:

A termék által szennyezett ruhadarabokat haladéktalanul távolítsuk el.

Tartós panaszok esetén konzultáljunk orvossal.

· Belélegzés után:

Gondoskodjunk friss levegőről, melegebből és adott esetben mesterséges lélegeztetésről. Tartós panaszok esetén konzultáljunk orvossal.

Az érintett személyt vigyük friss levegőre és fektessük le nyugodt körülmények között.

· Bőrrel való érintkezés után:

Gondoskodjunk orvosi kezeléssel.

A bőr tartós ingerlése esetén keressük fel az orvost.

· A szemmel való érintkezés után:

Védjük a sértetlen szemet.

A szemet folyó víz alatt néhány percen át öblítsük le, miközben a szemhéjat nyitva tartjuk.

Azonnal hívjunk orvost.

· Lenyelés után:

Öblítsük ki a száját és itassunk sok vizet.

Tartós panaszok esetén konzultáljunk orvossal.

· 4.2 A legfontosabb - akut és késleltetett - tünetek és hatások

További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.

(folytatás a 3. oldalon)

Biztonsági adatlap
1907/2006/EK, 31. cikk szerint

A nyomtatás kelte 03.08.2018

Version 2

Felülvizsgálat 20.01.2016

Kereskedelmi megnevezés: GC Fuji Ortho Band Paste Pak Paste B

(folytatás a 2. oldalról)

- **4.3 A sükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése**
További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.

5. SZAKASZ: Tűzvédelmi intézkedések

- **5.1 Oltóanyag**
- **Megfelelő tűzoltószerek:**
CO₂, poroltó vagy vízpermet. A nagyobb tüzeket vízszugárral vagy alkoholnak ellenálló habbal oltjuk.
A tűzoltással kapcsolatos intézkedéseket hangoljuk össze a környezettel.
- **Biztonsági okokból nem megfelelő tűzoltószerek:** Erős vízszugár
- **5.2 Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek**
Hevítés-égés esetében mérgezőgázok képződhetnek
- **5.3 Tűzoltóknak szóló javaslat**
- **Különleges védőfelszerelés:** Hordjunk környezeti levegőtől független védőálarcot.
- **További adatok** Az égési maradékokat és a szennyezett oltóvizet a hatósági előírásoknak megfelelően távolítsuk el.

6. SZAKASZ: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

- **6.1 Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások**
A személyeket vigyük biztonságos helyre.
Kerüljük a szemmel és bőrrel való érintkezést.
Hordjunk személyes védőruházatot.
- **6.2 Környezetvédelmi óvintézkedések:**
Ne engedjük bele a csatornába, vagy a környezeti vizekbe.
A környezeti vizekbe vagy csatornába való behatolás esetén értesítsük az illetékes hatóságokat.
Ne engedjük bele az altalajba/földbe.
A talajba történő behatolásakor értesítsük az illetékes hatóságokat.
- **6.3 A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai:**
A folyékony alkotórészeket folyadék megkötő anyaggal itassuk fel.
A felvett anyag eltávolításáról gondoskodjunk az előírásoknak megfelelően.
- **6.4 Hivatkozás más szakaszokra**
A biztonságos kezeléshez lásd a 7. Fejezetben közölt információkat.
A személyes védőfelszereléshez lásd a 8. Fejezetben közölt információkat.
Az eltávolítással kapcsolatban lásd a 13. Fejezetben közölt információkat.

7. SZAKASZ: Kezelés és tárolás

- **7.1 A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések**
Gondoskodjunk a munkahelyen megfelelő szellőzéstől és elszívásról.
Kerüljük az aerosol képződést.
Kerüljük a szemmel és bőrrel való érintkezést.
- **Tűz- és robbanásvédelmi információk:** Különleges intézkedés nem szükséges.
- **7.2 A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt**
- **Raktározás:**
- **A raktárhelyiségekkel és tartályokkal szemben támasztott követelmény:** Csak zárt eredeti hordóban tároljunk.
- **Együttes tárolással kapcsolatos információk:** Élelmiszerektől elkülönítve tároljuk.
- **További adatok a raktározási körülményekkel kapcsolatban:** Az edényeket jól lezárt állapotban tartjuk.

(folytatás a 4. oldalon)

Biztonsági adatlap
1907/2006/EK, 31. cikk szerint

A nyomtatás kelte 03.08.2018

Version 2

Felülvizsgálat 20.01.2016

Kereskedelmi megnevezés: GC Fuji Ortho Band Paste Pak Paste B

(folytatás a 3. oldalról)

- 7.3 Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások) További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.

8. SZAKASZ: Az expozíció ellenőrzése/legyényi védelem

- **Pótlólagos információ a műszaki berendezés kialakításához:** További adatok nincsenek; lásd 7. pontot.
- **8.1 Ellenőrzési paraméterek**
- **Alkotórészek munkahelyre vonatkoztatott, felügyelet tárgyát képező határértékekkel:**
A termék nem tartalmaz olyan releváns anyagmennyiségeket, amelyek munkahelyre vonatkoztatott, ellenőrizendő határértékekkel rendelkeznek.
- **Pótlólagos információk:** A létrehozásnál érvényes listák képezték a kiindulópontot.
- **8.2 Az expozíció ellenőrzése**
- **Személyes védőfelszerelés:**
- **Általános védekezési és higiéniai intézkedések:**
Figyelembe kell venni a szokásos óvatossági rendszabályokat a vegyszerek kezelésekor.
Kerüljük a szemmel és bőrrel való érintkezést.
Munkahelyi szünetek előtt és a munka befejezésekor mossunk kezet.
Tartsuk távol ételiszerektől, italoktól és takarmányoktól.
A szennyezett folyadékkal átitatott ruházatot azonnal vegyük le.
- **Légzésvédelem:** Védőálarc alkalmazása ajánlott.
- **Kézvédelem:**

Védőkesztyű.

- **Kesztyűanyag**
A vízben oldhatatlan anyag/termék/készítmény használata előtt vízzel vékony bőrvédő szert (zsírmentes réteggépzőt vagy olaj/víz-emulziót) használjunk. Mivel a termék több anyagból összeállított készítményt jelent, a kesztyű anyagának tartóssága előre nem számítható ki, ezért a használat előtt ezt ellenőrizni kell.
- **Áthatolási idő a kesztyűanyagon**
A pontos behatolási időt a kesztyű gyártójától kell megkérdezni és azt be is kell tartani.
- **Szemvédelem:**

Jól záró védőszemüveg.

9. SZAKASZ: Fizikai és kémiai tulajdonságok

- **9.1 Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk**
- **Általános adatok**
- **Külső jellemzők:**

Forma:	Pasztaszerű anyag
Szín:	fehér
Szag:	szagtalan
Szagküszöbérték:	Nincs meghatározva.
- **pH-érték:** Nincs meghatározva.

(folytatás az 5. oldalon)

Biztonsági adatlap
1907/2006/EK, 31. cikk szerint

A nyomtatás kelte 03.08.2018

Version 2

Felülvizsgálat 20.01.2016

Kereskedelmi megnevezés: GC Fuji Ortho Band Paste Pak Paste B

(folytatás a 4. oldalról)

· Állapotváltozás Olvadáspont/fagyáspont: Kezdő forráspont és forrásponttartomány:	nem meghatározható Nincs meghatározva
· Lobbanáspont:	97 °C
· Gyúlékonyság (szilárd, gázhalmazállapot):	Nem alkalmazható
· Gyulladás hőmérséklet:	nem meghatározható
· Bomlási hőmérséklet:	Nincs meghatározva.
· Öngyulladás hőmérséklet:	Az anyag magától nem gyullad.
· Robbanásveszélyesség:	Az anyag nem jelent robbanásveszélyt.
· Robbanási határok: Alsó: Felső:	Nincs meghatározva. Nincs meghatározva.
· Gőznyomás:	Nincs meghatározva.
· Sűrűség 20 °C-nál: · Relatív sűrűség · Gőzsűrűség · Párolgási sebesség	65 g/cm ³ Nincs meghatározva. Nincs meghatározva. Nincs meghatározva.
· Oldhatóság/keverhetőség az alábbiakkal: Víz:	Oldhatatlan.
· Megoszlási hányados: n-oktanol/víz:	Nincs meghatározva.
· Viszkozitás: dinamikai: kinematikai:	Nincs meghatározva. Nincs meghatározva.
· Oldószer tartalom: Szerves oldószerek: Víz: VOC (EC) · 9.2 Egyéb információk	0,0 % 33,2 % 0,0 g/l További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.

10. SZAKASZ: Stabilitás és reakciókészség

- **10.1 Reakciókészség** További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.
- **10.2 Kémiai stabilitás**
- **Termikus bomlás/kerülendő feltételek:** Rendeltetésszerű használat esetén nincs bomlás.
- **10.3 A veszélyes reakciók lehetősége** Veszélyes reakciók nem ismeretesek.
- **10.4 Kerülendő körülmények** További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.
- **10.5 Nem összeférhető anyagok:** További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.
- **10.6 Veszélyes bomlástermékek:** Veszélyes bomlástermékek nem ismeretesek.

11. SZAKASZ: Toxikológiai információk

- **11.1 A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ**
- **Akut toxicitás** A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

(folytatás a 6. oldalon)

Biztonsági adatlap
1907/2006/EK, 31. cikk szerint

A nyomtatás kelte 03.08.2018

Version 2

Felülvizsgálat 20.01.2016

Kereskedelmi megnevezés: **GC Fuji Ortho Band Paste Pak Paste B**

(folytatás az 5. oldalról)

· **Besorolás releváns LD/LC50-értékek:**

7631-86-9 szilícium dioxid

Szájon át LD50 10000 mg/kg (rat (f+m))

· **Primer ingerhatás:**

· **Bőrkorrózió/bőrirritáció** A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

· **Súlyos szemkárosodás/szemirritáció**

Súlyos szemkárosodást okoz.

· **Légzőszervi vagy bőrszenzibilizáció**

A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

· **Ismételt dózis toxicitás** További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.

· **CMR hatások (rákkeltő, mutagén és teratogén hatás)**

· **Csírasejt-mutagenitás** A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

· **Rákkeltő hatás** A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

· **Reprodukciós toxicitás** A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

· **Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT)**

A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

· **Ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT)**

A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

· **Aspirációs veszély** A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

12. SZAKASZ: Ökológiai információk

· **12.1 Toxicitás**

· **Akvatikus toxicitás:** További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.

· **12.2 Perzisztencia és lebonthatóság** További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.

· **12.3 Bioakkumulációs képesség** További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.

· **12.4 A talajban való mobilitás** További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.

· **További ökológiai információk:**

· **Általános információk:**

3 (Saját besorolás) Vízveszélyeztetési osztály: a vizeket erősen veszélyezteteti.

Ne engedjük bele a talajvízbe, a környezeti vizekbe, vagy a csatornarendszerbe, még kis mennyiségben sem.

A legcsekélyebb mennyiségek talajbakerülése is veszélyezteteti az ivóvizet.

· **12.5 A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei**

· **PBT:** Nem alkalmazható

· **vPvB:** Nem alkalmazható

· **12.6 Egyéb káros hatások** További lényeges információk nem állnak rendelkezésre.

13. SZAKASZ: Ártalmatlanítási szempontok

· **13.1 Hulladékkezelési módszerek**

· **Ajánlás:** Nem keverhető hozzá a háztartási hulladékhoz. Ne engedjük bele a csatornahálózatba.

· **Európai Hulladék Katalógus**

18 00 00	EMBEREK, ILLETVE ÁLLATOK EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSÁBÓL ÉS/VAGY AZ AZZAL KAPCSOLATOS KUTATÁSBÓL SZÁRMAZÓ HULLADÉKOK (kivéve azokat a konyhai és éttermi hulladékokat, amelyek nem közvetlenül az egészségügyi ellátásból származnak)
18 01 00	szülészeti, illetve az emberi betegségek diagnosztizálásából, kezeléséből, illetve megelőzéséből származó hulladékok
18 01 06*	veszélyes anyagokat tartalmazó vagy abból álló vegyszerek

(folytatás a 7. oldalon)

Biztonsági adatlap
1907/2006/EK, 31. cikk szerint

A nyomtatás kelte 03.08.2018

Version 2

Felülvizsgálat 20.01.2016

Kereskedelmi megnevezés: GC Fuji Ortho Band Paste Pak Paste B

(folytatás a 6. oldalról)

- **Tisztítatlan csomagolások:**
- **Ajánlás:** A kezelés módját a hatósági előírások szabják meg.

14. SZAKASZ: Szállításra vonatkozó információk

· 14.1 UN-szám
· ADR, ADN, IMDG, IATA	Érvénytelen
· 14.2 Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés
· ADR, ADN, IMDG, IATA	Érvénytelen
· 14.3 Szállítási veszélyességi osztály(ok)
· ADR, ADN, IMDG, IATA
· osztály	Érvénytelen
· 14.4 Csomagolási csoport
· ADR, IMDG, IATA	Érvénytelen
· 14.5 Környezeti veszélyek:
· Marine pollutant:	Nem
· 14.6 A felhasználót érintő különleges óvintézkedések	Nem alkalmazható
· 14.7 A MARPOL-egyezmény II. melléklete és az IBC szabályzat szerinti ömlesztett szállítás	Nem alkalmazható
· UN "Model Regulation":	Érvénytelen

15. SZAKASZ: Szabályozással kapcsolatos információk

- **15.1 Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok**
- **Vonatkozó Európai Uniós törvények és rendeletek:**
Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről A veszélyes készítményekre vonatkozó módosított 1999/45/EK irányelv.
- **Vonatkozó országos törvények és rendeletek:**
 1. Veszélyes anyagokkal kapcsolatos rendeletek:
2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és vonatkozó rendeletei
41/2000. (XII. 20.) EüM-KöM együttes rendelet az egyes veszélyes anyagokkal, illetve veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes tevékenységek korlátozásáról
44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól
25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról
3/2006 (I.26) EüM rendelet az Európai Unióban osztályozott veszélyes anyagok jegyzékéről
 2. Veszélyes hulladéokra vonatkozó előírások:
102/1996. (VII. 12.) Korm. rendelet
98/2001(VI.15.) Korm. rendelet és 16/2001(VII.18.) KöM rendelet a veszélyes hulladékokra vonatkozó előírásokról
 3. Vízszennyezéssel kapcsolatos rendeletek:
3/1984. (II. 7.) OVH ill. 33/1993. (XII. 23.) KTM rendelet

(folytatás a 8. oldalon)

Biztonsági adatlap
1907/2006/EK, 31. cikk szerint

A nyomtatás kelte 03.08.2018

Version 2

Felülvizsgálat 20.01.2016

Kereskedelmi megnevezés: GC Fuji Ortho Band Paste Pak Paste B

(folytatás a 7. oldalról)

4/1984. (II. 7.) OVH ill. 34/1993. (XII. 23.) KTM rendelet

4. Munkavédelemre vonatkozó előírások:

1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről és munkaegészségügyről, valamint vonatkozó NM, MüM rendeletei

· **15.2 Kémiai biztonsági értékelés:** A kémiai biztonsági értékelést nem végezték.

16. SZAKASZ: Egyéb információk

· **Lényeges mondatok**

H318 Súlyos szemkárosodást okoz.

· **Az 1272/2008/EK rendelet szerinti osztályozás Számítási módszer**· **Az adatlapot kiállító szerv:** Regulatory affairs· **Kapcsolattartási partner:** msds@gc.dental

· **Rövidítések és mozaikszavak:**

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

VOC: Volatile Organic Compounds (USA, EU)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Eye Dam. 1: Súlyos szemkárosodás/szemirritáció – 1. kategória

· **Forrás**

• ECHA (<http://echa.europa.eu/>)• EnviChem (www.echemportal.org)· *** Az adatok az előző verzióhoz képest megváltoztak**

Jelen változat minden korábbi felülír.

Felelősséget kizáró nyilatkozat: Az itt közölt információ legjobb tudomásunk szerint igaz és pontos, azonban valamennyi nyilatkozatunkat, ajánlásunkat vagy javaslatunkat kifejezett vagy hallgatóságos biztosíték, képviselőlet vagy garancia vállalása nélkül tesszük. Ezért nem vállalunk sem kifejezett, sem hallgatóságos garanciát a jelen dokumentumban közölt információk pontosságáért és teljességéért, és ennek megfelelően minden felelősséget kizárunk az információk felhasználásával vagy erre vonatkozó termékekkel kapcsolatban. Valamennyi ilyen jellegű kockázatot a vásárlónak ill. felhasználónak kell vállalnia. Az itt közölt információk külön értesítés nélkül is módosíthatók. A félreértések elkerülése végett azonban ebben a dokumentumban semmi sem zárja ki vagy korlátozza a felelősségünket a gondatlanságunk vagy szándékos megtévesztés miatt bekövetkező halál vagy személyi sérülés esetén.